

Dokument s plenarne sjednice

B9-0505/2022

21.11.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o stanju ljudskih prava u Egiptu
(2022/2962(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Maria Arena, Pierfrancesco Majorino
u ime Kluba zastupnika S&D-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju ljudskih prava u Egiptu
(2022/2962(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Egiptu, posebno onu od 18. prosinca 2020. o pogoršanju stanja ljudskih prava u Egiptu, posebno u slučaju aktivista Egipatske inicijative za osobna prava¹,
 - uzimajući u obzir zajedničku izjavu za medije s devetog sastanka Vijeća za pridruživanje Egipta i EU-a, održanog 20. lipnja 2022.,
 - uzimajući u obzir izjavu EU-a od 19. lipnja 2022. o devetom sastanku Vijeća za pridruživanje Egipta i EU-a,
 - uzimajući u obzir izjavu posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava nakon njegove misije u Egiptu od 11. do 13. travnja 2022.,
 - uzimajući u obzir izjavu visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 8. studenoga 2022. u kojoj se poziva na oslobađanje zatočenog borca za ljudska prava Alae Abdela Fattaha,
 - uzimajući u obzir opetovane izjave zabrinutosti stručnjakâ UN-a za ljudska prava, posebno najnovije izjave od 18. studenoga 2022., 11. studenoga 2022. i 7. listopada 2022.,
 - uzimajući u obzir egipatsku nacionalnu strategiju za ljudska prava za razdoblje 2021. – 2026.,
 - uzimajući u obzir konvencije Međunarodne organizacije rada koje je Egipat ratificirao,
 - uzimajući u obzir smjernice EU-a o smrtnoj kazni, mučenju, slobodi izražavanja i o borcima za ljudska prava,
 - uzimajući u obzir Ustav Egipta, posebno njegov članak 52. o zabrani svih oblika mučenja, članak 73. o slobodi okupljanja i članak 93. o obvezujućem karakteru međunarodnog prava o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1981., koju je Egipat ratificirao 20. ožujka 1984.,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. godine,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Egipat od 6. do 18. studenoga 2022. održao 27. konferenciju stranaka

¹ SL C 445, 29.10.2021., str. 176.

Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime (UNFCCC) (COP27) u Sharm el-Sheiku, s koje je izvještavano o vladinim ograničenjima u pogledu sudjelovanja aktivista za ljudska prava; budući da je to uslijedilo nakon godina stalnih i trajnih pritisaka na civilno društvo i borbe za ljudska prava, pri čemu je sigurnost korištena kao izgovor za podiranje legitimnih prava civilnog društva na sudjelovanje u javnim poslovima u Egiptu;

- B. budući da su uhićenja i pritvaranja, zamrzavanja imovine i raspuštanja nevladinih organizacija te ograničenja putovanja boraca za ljudska prava stvorili ozračje straha koje je egipatskim organizacijama civilnog društva onemogućilo vidljivo sudjelovanje na konferenciji COP27;
- C. budući da se u zajedničkoj izjavi za medije s devetog sastanka Vijeća za pridruživanje Egipta i EU-a navodi da su „Egipat i EU i dalje predani promicanju demokracije, temeljnih sloboda i ljudskih prava, rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti kao ustavnih prava svih svojih građana, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama. U tom pogledu obje su se strane složile da će produbiti svoj politički dijalog o ljudskim pravima”;
- D. budući da se u izjavi EU-a na devetom sastanku Vijeća za pridruživanje Egipta i EU-a navodi da se „obje strane obvezuju na osiguravanje odgovornosti, vladavine prava, potpunog poštovanja ljudskih prava, temeljnih sloboda, promicanja demokracije, rodne ravnopravnosti i jednakih mogućnosti kao ustavnih prava svih svojih građana”;
- E. budući da se u izjavi EU-a na devetom sastanku Vijeća za pridruživanje Egipta i EU-a također navodi da je „EU i dalje zabrinut zbog ograničenja prostora za djelovanje civilnog društva i pritiska na borbe za ljudska prava u Egiptu, kao i zbog ograničenja poštovanja slobode izražavanja na internetu i izvan njega, slobode medija, akademske slobode i prava na mirno okupljanje i udruživanje”;
- F. budući da se u istoj izjavi napominje da su reforma zakona o nevladinim organizacijama iz 2019. i donošenje podzakonskih akata početkom 2021. izravno utjecali na pomoć EU-a za suradnju pruženu Egiptu s obzirom na to da se velik dio suradnje EU-a i država članica oslanja na organizacije civilnog društva kao važne provedbene partnere, naglašavajući pritom važnost doprinosa civilnog društva provedbi prioriteta partnerstva;
- G. budući da se u izjavi potvrđuje da je EU spreman surađivati s Egiptom na provedbi tog zakona kako bi se institucionaliziralo poticajno okruženje za civilno društvo i smislen socijalni dijalog, a organizacijama, uključujući organizacije koje se bave pitanjima ljudskih prava, omogućio rad bez nepotrebnih ograničenja;
- H. budući da je tijekom posjeta Egiptu posebni predstavnik EU-a Gilmore održao sveobuhvatne rasprave sa svojim egipatskim kolegama s naglaskom na učinkovitoj provedbi egipatske nacionalne strategije za ljudska prava, uključujući odredbe koje se odnose na uvjete pritvora, alternative istražnom zatvoru i reforme povezane sa smrtnom kaznom, pri čemu je skrenuo pozornost na izvješća koja je primio u vezi s postupanjem s osobama u pritvoru upućujući na pojedinačne slučajeve;
- I. budući da neovisni stručnjaci UN-a i nevladine organizacije i dalje bilježe ozbiljna kršenja ljudskih prava koja je počinila egipatska vlada i zbog njih izražavaju

zabrinutost;

- J. budući da se, iako je prva egipatska nacionalna strategija za ljudska prava za razdoblje 2021.–2026. dobrodošla, u njoj zanemaruju teška prethodna i aktualna kršenja ljudskih prava;
 - K. budući da godinu dana nakon objave strategije nema bitnih promjena u stanju ljudskih prava u zemlji ni u pristupu vlasti hitnim pitanjima prava na terenu;
 - L. budući da je talijansko tužiteljstvo na temelju nedvojbenih i znatnih dokaza službeno optužilo četiri egipatska državna službenika za sigurnost, i to generala Tariqa Sabira, pukovnika Athara Kamela Mohameda Ibrahima, pukovnika Uhsama Helmija i bojnika Magdija Ibrahima Abdelala Sharifa, za otmicu, mučenje i ubojstvo Giulija Regenija; budući da su egipatske vlasti pokušale obmanuti i spriječiti napredak u istragama te su odbile zahtjeve talijanskog tužiteljstva za pružanje informacija o agentima uključenima u Regenijev nestanak i smrt;
 - M. budući da je 7. veljače 2020. Patrick George Zaki, znanstvenik koji se bavi rodnim pravima pri Egipatskoj inicijativi za osobna prava i polaznik poslijediplomskog studija na talijanskom Sveučilištu u Bologni, proizvoljno uhićen u međunarodnoj zračnoj luci u Kairu; budući da je optužen za, među ostalim, subverzivnu propagandu, poticanje na prosvjed i poticanje na terorizam te da mu je istražni zatvor stalno produljivan; budući da optužbe protiv njega još nisu odbačene i da se na njega i dalje primjenjuje zabrana putovanja;
 - N. budući da je prema Globalnom indeksu prava Međunarodne konfederacije sindikata za 2022. Egipat jedna od deset najlošijih zemalja na svijetu za radnike;
 - O. budući da se zakonom o sindikatima donesenim u prosincu 2017. ograničava osnivanje neovisnih i slobodnih sindikata; budući da je pravo na štrajk strogo ograničeno te da se radnici koji sudjeluju u štrajku pritvaraju i kazneno gone;
 - P. budući da su radnici u Egiptu lišeni svojih temeljnih prava i sloboda na radnom mjestu te da mnogi neovisni sindikati i dalje traže ponovnu registraciju nakon proizvoljnog raspuštanja;
 - Q. budući da je od kolovoza 2017. vlada zaoštrila represiju nad borcima za zajednicu LGBTI+ rutinskim uhićivanjem i pritvaranjem pripadnika te zajednice, izlažući ih mučenju, zlostavljanju i seksualnom nasilju te nehumanim uvjetima u pritvoru; budući da se borci za zajednicu LGBTI+ kazneno gone na temelju zakonskih odredbi o „bludu” i „prostituciji”; budući da je nedavno na Međunarodnom filmskom festivalu u Kairu zabranjeno javno prikazivanje osam filmova o istospolnim vezama i transseksualnosti;
1. poziva Egipat da pojača svoju spremnost na poštovanje međunarodnih standarda u području ljudskih prava i da oslobodi sve osobe zatvorene zbog mirnog ostvarivanja svojih ljudskih prava;
 2. poziva egipatske vlasti da iskoriste zamah s konferencije COP27 kako bi se poboljšalo stanje ljudskih prava u zemlji i očuvale temeljne slobode tijekom i nakon konferencije COP27, posebno u pogledu slobode izražavanja i mirnog okupljanja;

3. potiče egipatske vlasti da odmah oslobode stotine mirnih pojedinaca koji su uhićeni ili optuženi za prosvjedovanje u prostoru za građansko djelovanje na sastanku na vrhu COP27 u Sharm el- Sheikhu te da povuku sve optužbe;
4. poziva EU i njegove države članice da uzmu u obzir pozive na djelovanje radi rješavanja egipatske krize ljudskih prava, kako ih je Parlament formulirao u više rezolucija i izjava, kao i preporuke lokalnog i međunarodnog civilnog društva da zauzmu jasno stajalište o stanju ljudskih prava u Egiptu;
5. podsjeća egipatske vlasti da je poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda ključan element odnosa između EU-a i Egipta te da je pružanje prostora civilnom društvu zajednička obveza utvrđena u prioritetima partnerstva između EU-a i Egipta, kako je utvrđeno u egipatskom Ustavu;
6. poziva egipatske vlasti da zajamče slobodu prostora za građansko djelovanje i javnu sferu izmjenom ili stavljanjem izvan snage zakonodavstva koje se koristi za njezino ograničavanje te da u skladu sa svojim međunarodnim obvezama u području ljudskih prava odustanu od represivnih praksi kojima se ograničavaju sloboda izražavanja, mirnog okupljanja, udruživanja, kolektivnog pregovaranja i medija;
7. poziva egipatske vlasti da odbace sve optužbe, zaključče sve slučajeve i odmah oslobode sve aktiviste za ljudska prava, novinare, blogere, oporbene političare i poslovne ljude koji su nepravedno pritvoreni, među kojima su Alaa Abdel Fattah, Patrick George Zaki, Mohamed el-Baqer, Mohamed 'Oxygen' Ibrahim Radwan, Ezzat Ghoniem, Hoda Abdel Moneim Aisha al-Shater, Mohamed Adel, Ibrahim Metwally Hegazy, Hoda Abdelmoniem, Ahmed Amasha, Abdel Moneim Aboul Fotouh, Mohamed el-Kassas, Ziad Abu el-Fadl, Aisha el-Shater, Mohamed Abo-Houraira, Manal Agrama, Marwa Arafa, Hala Fahmy, Safaa el-Korbagy, Tawfik Ghanim, Seif Thabit, Safwan Thabit, Sherif al Rouby, Anas el-Beltagy, Ahmed Douma, Mohamed Adel Fahmy, Nermin Hussein, Haneen Hossam, Mawadda el-Adham, Ismail Iskandarani, Seif Fateen, Hisham Genena, Omar Mohammed Ali, Aymen Moussa, Omar el-Hout, Ahmed Moussa Abd el-Khaleq, Yehia Helwa, Sayed Moshageb i Ahmed Fayez;
8. poziva egipatske vlasti da uklone imena mirnih aktivista, studenata i stručnjaka, kao što su Patrick George Zaki i Mahienour al Masry, s popisâ sa zabranama putovanja koji im trenutačno onemogućuju povratak na studij i rad, putovanje u inozemstvo i preuzimanje nagrada koje bi se trebale smatrati dokazom njihova međunarodnog ugleda;
9. poziva na to da se prodemokratski aktivist i pisac Alaa Abdel Fattah smjesta pusti na slobodu te da mu se dopusti da se pridruži svojoj obitelji u Ujedinjenoj Kraljevini; ističe da je Alaa Abdel Fattah nedavno sedam mjeseci štrajkao glađu u zatvoru u Egiptu, čime je riskirao svoj život kako bi podigao razinu svijesti o nepravednim uvjetima u pritvoru za njega i tisuće političkih zatvorenika te je pokušao vratiti svoje ustavno pravo na posjete svojih odvjetnika i britanske konzularne posjete; oštro osuđuje njegovo pritvaranje tijekom većeg dijela posljednjeg desetljeća na temelju lažnih optužbi; ističe da su mu, kad mu se zdravlje drastično pogoršalo gotovo do točke smrti, i dalje jedva davana minimalna osnovna prava, kao što su pristup olovci i papiru, knjigama i časopisima; žali zbog toga što već više od godinu dana nije imao pristup posjetima svojeg odvjetnika i zbog toga što se zanemaruju hitni pozivi međunarodnih čelnika i

EU-a na njegovo puštanje na slobodu;

10. žali zbog pokušaja egipatskih vlasti da obmane i spriječe napredak u istrazi otmice, mučenja i ubojstva europskog znanstvenika Giulija Regenija 2016.; žali zbog upornog odbijanja egipatskih vlasti da talijanskim vlastima dostave sve dokumente i informacije nužne za brzu, transparentnu i nepristranu istragu ubojstva g. Regenija u skladu s međunarodnim obvezama Egipta; poziva Egipat da u potpunosti surađuje s talijanskim pravosudnim tijelima, uz puno poštovanje svojih međunarodnih obveza, u istrazi o otmici, mučenju i ubojstvu talijanskog studenta Giulija Regenija te posebno da obavijesti generala Tariqa Sabira, pukovnika Athara Kamela Mohameda Ibrahima, pukovnika Uhsama Helmija i bojnika Magdija Ibrahima Abdelala Sharifa o postojanju sudskog postupka koji se protiv njih vodi u Italiji;
11. potiče Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje da u središte svoje suradnje s Egiptom stave potrebu za konkretnim poboljšanjima stanja ljudskih prava, posebno oslobađanje proizvoljno pritvorenih boraca za ljudska prava i novinara, te ponavlja da suradnja u područjima upravljanja migracijama i borbe protiv terorizma, zajedno s geopolitičkim razmatranjima, ne bi trebala biti nauštrb stalnog pritiska na poštovanje ljudskih prava i odgovornost za kršenja ljudskih prava;
12. ponavlja svoj poziv EU-u i njegovim državama članicama da najoštrije osude egipatsko kršenje ljudskih prava u Vijeću UN-a za ljudska prava te da potaknu donošenje rezolucije o uspostavi odavno potrebnog neovisnog mehanizma za praćenje i izvješćivanje o kršenjima ljudskih prava u Egiptu;
13. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da zauzme čvrsto javno stajalište o potrebi da Egipat oslobodi političke zatvorenike i odustane od masovnog korištenja nasilnog istražnog zatvora i zabrana putovanja kako bi se suzbila stvarna ili percipirana neslaganja;
14. potiče predstavnike Delegacije EU-a i država članica u Kairu da prisustvuju suđenjima egipatskim i stranim novinarima, blogerima, sindikalistima, borcima za ljudska prava i aktivistima civilnog društva u zemlji te da ih posjećuju u pritvoru; izražava duboko žaljenje zbog odmazde egipatskih vlasti protiv tih optuženih osoba;
15. ponavlja svoje nedavne pozive državama članicama da poduzmu daljnje korake u vezi sa zaključcima Vijeća za vanjske poslove od 21. kolovoza 2013. kojima se najavljuje suspenzija izvoznih dozvola za svu opremu koja bi se mogla upotrijebiti za unutarnju represiju u skladu sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP² te osuđuje trajnu neusklađenost država članica s tim obvezama; poziva države članice da obustave sav izvoz oružja, nadzorne tehnologije i druge sigurnosne opreme u Egipat kojim bi se mogli olakšati napadi na borce za ljudska prava i aktiviste civilnog društva, među ostalim na društvenim medijima, kao i sve druge vrste unutarnje represije; poziva EU da u potpunosti provede svoje kontrole izvoza u odnosu na Egipat s obzirom na robu koja bi se mogla upotrijebiti za represiju, mučenje ili izvršenje smrtne kazne;
16. potiče egipatske vlasti da zaustave teška kršenja prava na život, među ostalim smrtne kazne izrečene stotinama pojedinaca, uključujući djecu, te da zaustave upotrebu hitnih i

² SL L 335, 13.12.2008., str. 99.

lažnih suđenja te zloupotrebu istražnog zatvora;

17. poziva Europsku banku za obnovu i razvoj, Europsku investicijsku banku i druge međunarodne financijske institucije da prije isplate sredstava Egiptu provedu temeljitu dubinsku analizu u pogledu ljudskih prava kako bi se osigurala najveća moguća transparentnost, suzbila korupcija i osiguralo smisleno i sigurno sudjelovanje privatnih aktera i aktera civilnog društva u isplati tih sredstava;
18. poziva egipatske vlasti da ubrzaju donošenje sveobuhvatnog zakona o nasilju nad ženama;
19. poziva egipatske vlasti da donesu djelotvoran zakon protiv dječjih brakova;
20. poziva egipatske vlasti da okončaju uhićenja i kazneni progon zbog dobrovoljnih spolnih odnosa između odraslih osoba, uključujući istospolne odnose ili odnose temeljene na rodnom izražavanju, te da odmah oslobode LGBTI+ osobe koje su i dalje proizvoljno pritvorene, često u nehumanim uvjetima;
21. ponavlja svoju snažnu potporu pozivu stručnjaka UN-a Tajništvu UNFCCC-a da razvije kriterije ljudskih prava na koje se zemlje domaćini budućih COP-ova moraju obvezati u okviru sporazuma s državom domaćinom;
22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, egipatskoj vladi i parlamentu, predsjedniku Vijeća Ujedinjenih naroda za ljudska prava i Afričkoj komisiji za ljudska prava i prava naroda.